

Talepapir

Arrangement: Samråd ad L 188 om IGU

Hvornår: 19. maj 2016

DET TALTE ORD GÆLDER

10. maj 2016

Sags nr. 2016 - 2660
Akt-id 70171

Samrådsspørgsmål A

Som oplyst af ministeren i besvarelsen af BEU alm. del - spm. nr. 285 vil enlige forsørgere i et IGU-forløb i det offentlige opleve en indtægtsnedgang på over 2.000 kr. om måneden i forhold til at modtage integrationsydelse. I forlængelse af denne besvarelse bedes ministeren redegøre for, om det efter ministerens vurdering vil være muligt at få tilstrækkeligt med ledige flygtninge til at gennemføre et IGU-forløb i det offentlige, når det for enlige forsørgere på integrationsydelse indebærer en væsentlig indtægtsnedgang, og dermed ikke ifølge regeringens egen præmis kan betale sig at arbejde for denne gruppe?

Samrådsspørgsmål B

Ministeren bedes redegøre for regeringens holdning til, at lønnen for en flygtning i et IGU-forløb i det offentlige kun udgør omkring det halve af lønnen i et IGU-forløb på det private område? Og om denne lønforskel mellem det offentlige og private område giver ministeren anledning til at genoverveje denne del af forslaget?

[Indledning]

- Tak for ordet. Og for spørgsmålene.
- De 2 spørgsmål består af flere delelementer, som i høj grad hænger sammen. Og derfor besvarer jeg spørgsmålene under ét.

[Det skal betale sig at arbejde]

- Det første, der slog mig, da jeg læste spørgsmålene, var, at Karsten Hønge og SF, som noget helt nyt i partiets 57-årige historie, tilsyneladende nu anerkender, at hvis man skal have flere i arbejde, *skal* det kunne betale sig at arbejde.
- Og det bliver jeg jo selvfølgelig kun glad for.
- For så længe jeg kan huske, har venstrefløjnen nemlig *altid* skudt løs mod os borgerlig-liberale politikere, når vi har gentaget *den* pointe.
- *Og* vi er ikke blevet skudt mindre på, når vi har sat ord bag handling og med konkrete tiltag sikret, at der *er* en gevinst ved at tage et job.
- Jeg husker blandt andet vores diskussioner, da vi sammen med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti gennemførte integrationsydelsen.

- Integrationsydelsen er som bekendt væsentligt lavere end kontanthjælpen og giver derfor en tilskyndelse til at komme i arbejde.
- For os er sagen nemlig klar. Første forudsætning for, at flere ikke-vestlige indvandrere og efterkommere arbejder og forsørger sig selv, er, at der *er* et økonomisk incitament til at tage et job. Det er glædeligt, hvis vi nu er enige om det.

[Problemets begrænsede praktiske relevans]

- Karsten Hønge har sørget for nøje at udvælge et konkret eksempel, som giver det resultat, som *han* gerne vil se.
- For han har nøje udvalgt den gruppe, som modtager den *højeste* sats for integrationsydelse. Nemlig enlige forsørgere. Og holdt det op imod den *laveste* timeløn for IGU-forløb, som svarer til lønsatsen for elever på social- og sundhedsområdet, der er aftalt mellem KL og FOA. Og som altså finder anvendelse for IGU-forløb i det offentlige.
- Hvis Karsten Hønge har læst *hele* mit svar på spørgsmål 285, så ved han også godt, at der *er* en klar gevinst – også for enlige forsørgere - ved at være ansat i et IGU-forløb under andre overenskomster med en væsentlig højere løn.

- Ligesom han også ved, at der – selv med en timeløn på 49 kr. - *er* en gevinst ved at blive ansat i et IGU-forløb for personer uden børn.
- Og så tager min besvarelse af spørgsmål 285 ikke højde for, at regeringen - igen sammen med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti - har indført et kontanthjælpsloft, der får virkning til oktober.
- Det betyder også, at der sættes et loft over, hvor meget man samlet set kan modtage i integrationsydelse, særlig støtte og boligstøtte. Og dermed vil det nævnte forskelsbeløb også blive indsnævret væsentligt.
- Men jeg skal gerne fremlægge kendsgerningerne, så vi alle er klar over proportionerne i problemstillingen.
- For det første taler vi om en *meget* begrænset personkreds. Kun omkring 6 pct. af deltagerne i integrationsprogrammet er enlige forsørgere.
- For det andet er integrationsgrunddannelsen – IGU'en – ikke primært tiltænkt det offentlige arbejdsmarked. Det er derimod særligt på det private arbejdsmarked – og ikke mindst blandt små og mellemstore virksomheder – at man har efterlyst en ny og ubureaukratisk trædesten til det ordinære arbejdsmarked.

- Det giver vores mange små og mellemstore virksomheder uden en stor HR-afdeling mulighed for at ansætte nytilkomne uden at skulle igennem den tunge proces, det kan være f.eks. at anvende løntilskuds- og praktikordningerne.
- Men ja – fra statens side har vi *også* tænkt os at oprette et antal IGU-forløb. Det gør vi blandt andet for at hjælpe med at løfte opgaven med at få flere i arbejde. Og for at synliggøre potentialet i at beskæftige nytilkomne og bidrage til den samlede integrationsindsats. Og jeg er sikker på, at kommuner og regioner også nok skal byde sig til.
- Men ikke desto mindre - alt i alt er den problemstilling med en indtægtsnedgang på 2.000 kr., der ligger til grund for Karsten Hønges spørgsmål, reelt kun relevant for en *temmelig* begrænset del af IGU'ens samlede anvendelsesområde.
- Derudover er det vigtigt at understrege, at IGU'en *ikke* er en permanent jobordning, men derimod en tidsbegrænset, dvs. 2-årig, indslusningsordning.
- Ordningen sikrer alle i et IGU-forløb både praktisk arbejds erfaring *og* undervisning, der tilsammen kan løfte den enkeltes kvalifikationer og udgøre et springbræt til et job på ordinære løn- og arbejdsvilkår.

- Så når vi diskuterer denne problemstilling, bør man altså *også* se på de langsigtede indtjeningsmuligheder for deltagerne i IGU-forløb.

[Evt. løsninger på problemet – herunder ministerens holdning til lønspørgsmålet]

- Min besvarelse kunne sådan set stoppe her, men nu hvor der er sat tid af til samrådet, kan vi da godt for diskussionens skyld et øjeblik gå ind på Karsten Hønges præmis – at der her er et meget stort problem, som der er behov for at løse, hvis IGU'en overhovedet skal blive til noget.
- Logisk set er der to knapper at skrue på, hvis man skal sikre, at også enlige forsørgere får en økonomisk gevinst ved et IGU-forløb på FOA-området. Den ene er integrationsydelsen – den anden er FOA-overenskomsten.
- *Så enten* er integrationsydelsen for høj. Og dermed må løsningen være at sætte den ned. *Det* tvivler jeg på, at SF vil være med til. Jeg tænker igen på den hårde medfart, vi fik ikke mindst fra jeres side, da vi indførte den - efter min mening - helt rimelige og nødvendige integrationsydelse for nytilkomne, som ikke arbejder.

- Den *anden* mulighed – og det er så den løsning, jeg formoder, at Karsten Hønge foretrækker, når jeg læser spørgsmål B – ville så være, at vi politikere her på Christiansborg satte lønnen for IGU-forløb i det offentlige op.
- Men det vil jo kræve, at vi ændrede i overenskomsten på området. Altså at vi undergraver en af grundpillerne i den danske model på arbejdsmarkedet. Nemlig at staten *ikke* blander sig i reguleringen af løn- og arbejdsvilkår, så længe arbejdsmarkedets parter *selv* er i stand til at løse problemerne på en forsvarlig måde.
- *Det* ville *også* være helt nye toner fra SF. Og det er parterne næppe heller interesserede i. Og det er regeringen i hvert fald *slet* ikke interesseret i.
- For det *er* vigtigt at minde om, at parterne i denne sammenhæng lige netop *viste* sig i stand til at løse et problem på en forsvarlig måde.
- Og derfor vil jeg også - endnu engang - benytte lejligheden til at takke for det ansvar, den samarbejdsvilje og den evne til nytænkning, som både arbejdsgivere og arbejdstagere udviste i forbindelse med trepartsforhandlingerne.
- For lovforslaget udmønter et fælles forslag fra DA og LO om en 2-årig integrationsgrunduddannelse, som regeringen og arbejdsmarkedets parter valgte at tiltræde med trepartsaftalen om integration.

- Og i DA's og LO's forslag, indgik blandt andet – og jeg citerer fra aftalen - 'Virksomheden betaler de overenskomstaftalte EGU-satser'. Citat slut. Altså, at lønnen svarer til elevsatserne for praktikforløb under erhvervsuddannelserne.
- Så forskellen på lønforskellen mellem IGU-forløb i forskellige sektorer og brancher skyldes, at *nøjagtig* samme forskel findes for praktikforløb under erhvervsuddannelserne.
- Hvilket igen så skyldes, at arbejdsmarkedets parter *selv* har aftalt de forskellige satser i forbindelse med de løbende overenskomstforhandlinger.
- Kort sagt, skal vi gøre, som Karsten Hønge foretrækker – sådan som man må forstå spørgsmålene - skal vi enten tilsidesætte respekten for den danske model på arbejdsmarkedet eller sætte integrationsydelsen ned.

Nu er det jo ikke min rolle at stille spørgsmål her i dag, men jeg hører da gerne Karsten Hønge, hvilken af de to veje, han vil foreslå, at vi vælger.

[Afrunding – generel motivation bag IGU'en og regeringens øvrige initiativer]

- Der er – som det er fremgået - en række *principielle* aspekter, der gør, at jeg mener, at Karsten Hønge skylder sig selv i foden med spørgsmålene.

Og der er også en række *indholdsmæssige* aspekter, der gør, at, at den problemstilling Karsten Hønge har gravet frem og gør et stort nummer ud af, i realiteten ikke kan forventes at have den helt store betydning i praksis

- Jeg vil ikke bebrejde Karsten Hønge, hvis *det* så skyldes, at han ikke har været klar over proportionerne i den problemstilling han har rejst - om hvorvidt det kan betale sig at blive ansat i et IGU forløb.
- Men så håber jeg til gengæld, at mit svar på spørgsmålet har opklaret og sat tingene i perspektiv.
- Og perspektiv *er* der brug for. For udfordringerne med integrationen – eller mangel på samme – *er* massive. Og i lyset af den historiske tilstrømning af flygtninge og migranter mod Europa – og dermed også Danmark - bliver udfordringerne næppe mindre i den nærmeste fremtid
- Kun hver anden er i job, når vi måler på indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse. Og for de nytilkomne flygtninge er tallene *endnu* dårligere.
- Regeringen har netop beregnet, at flygtningepresset vil udløse en samlet ekstraregning på 6,4 milliarder kroner fra 2017 til 2020. Og regningen bliver ikke mindre i fremtiden – hvis vi ikke gør noget.

- Det kan vi ikke byde de hårdtarbejdende danskere, som står op hver morgen og skaber vores velstand.
- Regeringens politik går derfor på tre ben. Den første og væsentligste opgave er at sikre en stram asylpolitik. Det er SF i mod.
- Dernæst finder vi det vigtigt at sikre økonomiske incitamenter til at arbejde. Det er SF *også* imod.
- Og for det tredje – og her udgør IGU'en et centralt element – ønsker vi en integrationsindsats med entydigt jobfokus, hvor vi iværksætter mere af det, der virker, dvs. ophold på virksomhederne. Og det – har jeg så konstateret i forbindelse med behandlingen af lovforslaget – er SF *også* imod.
- Som jeg også fik nævnt for Karsten Hønge i forbindelse med samrådet i Beskæftigelsesudvalget den 27. april, så har SF lige netop *aldrig* været villige til at stille reelle krav til de flygtninge og migranter, der kommer til Danmark.
- Med alt det i baghovedet vil jeg nu slutte min tale og udtrykke min glæde over, at Danmark igen har fået en regering, som *ikke* er afhængig af SF for at gennemføre sin udlændinge- og integrationspolitik.